

การแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว

พันตำรวจโท วรเกียรติ นवलสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN:974-17-5859-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UNDERCOVER INVESTIGATION

POLICE LIEUTENANT-COLONEL WORRAKIAT NUANSUWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academy Year 2005

ISBN:974-17-5859-6

481778

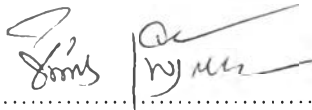
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวนด้วย
วิธีการแฝงตัว

โดย พันตำรวจโท วรเกียรติ นवलสุวรรณ

สาขาวิชา นิติศาสตร์

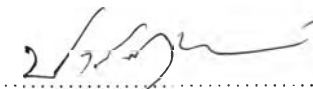
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คนบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโยภาส)

.....กรรมการ
(พลตำรวจโท วันชัย ศรีนวลนัด)

.....กรรมการ
(อาจารย์ อาริต เพ็งดิษฐ์)

วรกิจติ นวลสุวรรณ : การแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวนด้วย
วิธีการแฝงตัว (UNDERCOVER INVESTIGATION)

อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์, 180 หน้า. ISBN:974-17-5859-6.

วิทยานิพนธ์นี้ต้องการศึกษาว่าภายใต้พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547
ควรมีมาตรการควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝง
ตัวอย่างไร เพื่อจะได้เป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน และคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐใน
การปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว

จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ให้อำนาจอธิบดี
กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ได้รับมอบหมาย มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลใด เข้าไปสืบสวน
สอบสวนในคดีพิเศษด้วยวิธีการแฝงตัว เข้าไปในองค์กร หรือกลุ่มบุคคลใด เพื่อค้นหาและรวบรวม
พยานหลักฐาน ตลอดจนมีอำนาจให้จัดทำเอกสาร หรือหลักฐานใดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการ
สืบสวนสอบสวนในคดีพิเศษ โดยไม่มีองค์การภายในหรือภายนอก ตรวจสอบอำนาจของอธิบดีกรม
สอบสวนคดีพิเศษ ทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในการใช้อำนาจของอธิบดี ซึ่งแตกต่างจากหลักการ
อนุญาตให้มีการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวของสำนักงานสืบสวนสอบสวนกลาง
(F.B.I.)ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะมีคณะกรรมการทบทวนการอนุญาตให้มีการสืบสวน
สอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว ตรวจสอบการใช้อำนาจอนุญาตของผู้ใช้อำนาจอนุญาตให้มีการ
สืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว ทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติการสืบสวนสอบสวนด้วย
วิธีการแฝงตัว จึงสมควรนำเอาหลักการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจอนุญาตให้มีการสืบสวนสอบสวน
ด้วยวิธีการแฝงตัวที่มีใช้อยู่ในสำนักงานสืบสวนสอบสวนกลาง (F.B.I.) ประเทศสหรัฐอเมริกา มา
เป็นแนวทางในการตรวจสอบถ่วงดุลย์การใช้อำนาจอนุญาตให้มีการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการ
แฝงตัวของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายนี้

สำหรับการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวนั้น
ตามแนวคำพิพากษาฎีกาจนถึงปัจจุบัน ศาลยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสืบสวน
สอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวลงโทษจำเลยได้ แต่จะต้องเป็นพยานหลักฐานที่มีได้เกิดขึ้นโดยไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย หรือเป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นจากการล่อลวงให้มีการกระทำความผิด จึงสมควร
ส่งเสริมให้ใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวหาพยานหลักฐานลงโทษผู้กระทำความผิด
ต่อไป

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4686302434 : MAJOR LAW

KEY WORD : EVIDENCE / UNDERCOVER INVESTIGATION

WORRAKIAT NUALSUWAN : UNDERCOVER INVESTIGATION

THESIS ADVISOR : Dr. PRAREENA SRIWANID, 180 pp.ISBN:974-17-5859-6

The study shows that pursuant to the Act of Special Investigation B.E.2547 The Director General of the Department of Special Investigation and the person assigned by the Director General are competent to give any persons the permission to conduct the special investigation by undercover operation into any organization or any group for the purposes of searching and gathering the evidence and providing the document or any evidence by mean of the special investigation. The aforementioned power of the Director General is doubtful because it is without internal or external inspection. Unlike the Thailand's system, the America's system is much transparent. Any permission to conduct the special investigation by undercover operation of Federal Bureau of Investigation(F.B.I) of the United State of America will be inspected by the Commission for the Review of the Permission for Undercover Investigation. The Inspection System of the United State of America which is more transparent than that of Thailand should therefore be adjusted and used in Thailand in order to develop the check and balance system regarding the power of Director General of the Department of special Investigation under the Act of special Investigation B.E.2547

Any evidence, obtained from the undercover operation, if it is not obtained Through the unlawful process or entrapment, is admissible. The undercover operation therefore is one of the best ways for gathering of evidence for crime control operation which can bring the wrong doer into justice at last.

Field of study Laws

Academic year 2005

Student's signature.....

Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ได้ทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็เนื่องจากความเมตตาของบรรดาท่านคณาจารย์ผู้มีพระคุณที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอนุเคราะห์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดมาในฐานะที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส กรรมการ พลดำรวจโท วันชัย ศรีนวนันต์ และ อาจารย์ ธาวิต เพ็งดิษฐ์ กรรมการ ที่ให้ความกรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงให้ข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์แก่ผู้เขียน

นอกจากนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงไม่มีความสมบูรณ์หากไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล จึงขอขอบพระคุณ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด สำนักงานตำรวจสันติบาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานฝึกอบรมการบังคับใช้กฎหมายนานาชาติ สาขากรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ข้อมูลและช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว แต่หากมีประโยชน์ในการศึกษาต่อไป ผู้เขียนขอมอบให้เป็นความดีแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช-ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1.ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2.วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์.....	4
1.3.ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.4. สมมุติฐาน.....	4
1.5.วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
บทที่ 2. แนวคิดทฤษฎีและวิธีการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวนด้วยวิธี การแฝงตัว.....	6
2.1. การแสวงหาพยานหลักฐานด้วยวิธีการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา.....	6
2.2.1.ประวัติการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา.....	8
2.2.2 .กฎหมายเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา.....	15
2.2. การแสวงหาพยานหลักฐานด้วยเทคนิคการสืบสวนพิเศษ.....	25
2.2.1.แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคการสืบสวนพิเศษ.....	25
2.2.2.วิธีการและมาตรการเกี่ยวกับเทคนิคการสืบสวนพิเศษ.....	26
2.2.2.1.การจัดส่งภายใต้การควบคุม(controlled delivery).....	26
2.2.2.2.การปฏิบัติการแฝงตัว (undercover operation).....	27
2.2.2.3.การใช้สายลับ (Informants Operation).....	29

2.2.2.4.การติดตามโดยใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Surveillance).....	29
2.2.2.4.1.การดักฟัง(Wiretap).....	30
2.2.2.4.2.การดักข้อมูลในการติดต่อสื่อสาร (Communication Surveillance),.....	30
2.3. การสืบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว หรืออำพรางตัว หรือสายลับ (Undercover Operation and Informants).....	30
2.3.1.การสืบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว หรืออำพรางตัว (Undercover Operation).....	30
2.3.2.การสืบสวนด้วยการใช้สายลับ (Informants Operation).....	37
2.4. การสืบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวภายใต้พระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ.2547.....	39
2.4.1.ที่มาของการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษและพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547.....	40
2.4.2.บทบาทภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ.....	43
2.4.3.การสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวภายใต้พระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547.....	51

บทที่ 3. การแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวนด้วย วิธีการแฝงตัวและ แนวทางการควบคุมของต่างประเทศ.....	61
3.1. การแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวน ด้วยวิธีการแฝงตัวของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	61
3.2. แนวทางการควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานโดยวิธีการแฝงตัวของประเทศ สหรัฐอเมริกา.....	80
3.3. การแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวน ด้วยวิธีการแฝงตัวของประเทศเยอรมัน.....	84
3.4. แนวทางการควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานโดยวิธีการแฝงตัวของ ประเทศเยอรมัน.....	88
 บทที่ 4. วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานที่ได้มาจาก การสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว.....	90
4.1. ปัญหาและแนวทางการควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานที่ได้มาจาก การสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวในทางปฏิบัติของ กรมสอบสวนคดีพิเศษ.....	90
4.1.1. ปัญหาการแสวงหาพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสืบสวนสอบสวนของ สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ.....	97
4.1.2. ปัญหาการแสวงหาพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสืบสวนสอบสวนของ ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด	100
4.2. ปัญหาการควบคุมตรวจสอบการแสวงหาพยานหลักฐานที่ได้มาจาก การสืบสวนสอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัว.....	104
4.2.1. ปัญหาการใช้อำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวน- สอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดี พิเศษ พ.ศ.2547.....	104
4.2.2. ปัญหาการใช้อำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวน- สอบสวนด้วยวิธีการแฝงตัวเปรียบเทียบกับอำนาจการจับหรือการค้นโดย- เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมาย- วิธีพิจารณาความอาญา.....	110

4.3. ปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสืบสวนสอบสวน	
ด้วยวิธีการแฝงตัว.....	112
4.3.1. หลักกฎหมายการห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นหรือได้มาโดยมิชอบ	
ด้วยกฎหมาย.....	113
4.3.2. หลักกฎหมายการห้ามรับฟังพยานบุคคลที่เป็นผู้ร่วมกระทำความผิดหรือ	
มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด.....	121
4.3.3. หลักกฎหมายการห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่เกิดจาก	
การล่อให้กระทำความผิด.....	123
4.4. แนวทางการควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการสืบสวนสอบสวน	
ด้วยวิธีการแฝงตัวของประเทศไทย.....	127
บทที่ 5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	138
รายการอ้างอิง.....	150
ภาคผนวก.....	154
ภาคผนวก ก. ข้อบังคับกรมสอบสวนคดีพิเศษว่าด้วยการจัดทำเอกสารและหลักฐาน	
และการแฝงตัว พ.ศ.2548.....	155
ภาคผนวก ข. The Attorney General Guideline on Federal Bureau	
of Investigation Undercover Operation (U.S.A.).....	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	180